

Évközi 26. vasárnap

Ez 18,25–28

„Magába szállt és elfordult elkövetett bűneitől...”

Azt mondjátok: „Nem igazságos az Úr útja.” Halljátok hát Izrael háza: Vajon az én utam nem igazságos, s nem inkább a ti útjaitok nem igazak? Amikor az igaz elfordul az igazságtól és gonoszságot művel, akkor ezért hal meg, vagyis elkövetett gonoszsága miatt hal meg. Amikor a bűnös elfordul a bűntől, amit elkövetett, s a törvényhez és az igazsághoz igazodik, megmenti életét. Magába szállt és elfordult elkövetett bűneitől, azért életben marad és nem hal meg.

A bibliai megtérés és az út fogalma szoros összefügg a Szentírásban. A megtérés szó viszonylag ritkán szerepel az Ószövetségben. Az egyik legszebb imát a Bölcsesség könyvében találjuk: *„De te azáltal, hogy a büntetést apránként róttad ki, alkalmat adtál nekik a megtérésre, jóllehet tudtad, hogy gonosz volt az eredetük, a romlottságuk velük született, és a gondolkodásuk nem változik meg soha”* (12,10). Jeremiás a megtérésre képtelennek tartja saját kortársait: *„Az egyik becsapja a másikat, s nem mondanak egymásnak igazat. Nyelvüket hazug szóra idomították; teljesen megromlottak, s már megtérésre is képtelenek”* (9,4). Csak a Siralmak drámai hangú énekében szólítja fel a próféta Izraelt megtérésre: *„Halogatás nélkül térj hát az Úrhoz, megtéréseid napját ne halaszd későbbre, mert az Úr haragja váratlanul kitör, és elragad az ítélet napján”* (5,7).

De az út szó a törvény által kijelölt élet szinonimája a Bibliában: *„Tartsd meg tehát az Úrnak, a te Istenednek parancsait: járj az ő útjain és féld!”* (MTörv 8,6). A szenvedő Jób meggyőződése, hogy az Isten ismeri őt, és ezt így fejezi ki: *„De hisz ismeri mind az útjaimat, és ha próbára tesz, aranynak minősít”* (23,10). Jób részéről ez egyben az Istenbe vetett bizalom kifejezése is lesz. Nála is megjelenik az ember útja és az Isten útja kifejezés, amely a két különböző gondolkodás és életvitel leírására szolgál (34,21). A megtérésért a zsoltáros így imádkozik: *„Uram, mutasd meg nekem útjaidat, taníts meg ösvényeidre!”* (Zsolt 25,4). Ugyanis nem könnyű felismerni Isten útját, és azon járni. Ehhez szükséges a megtérés. Az ember azonban élete folyamán vagy elveszíti hitét, vagyis lelkének energiáit, vagy megtalálja. A megpróbáltatások és próbatételek csak azt szolgálják, hogy olyan lelki helyzetbe kerüljünk, amikor

ugyan fájdalmak között, de képesek vagyunk dönteni, mert Isten útjának felismerése és a mellette vagy az ellene való döntés elodázhatatlan.

A próféták számtalanszor kritizálták a formális bűnbánatot, amely csak rituális cselekményekben nyilvánult meg, és sürgették a szív megtérését (vö. Jer 7: „*engedelmességet, nem áldozatot*”), mégpedig minden egyes emberét (Ez 18,33). Az üdvtörténet folyamán az isten- és önismereettel együtt születik a fölismerés, hogy senki, még a parancsokat megtartó ember sem tökéletesen tiszta és jó Isten előtt (Zsolt 51). Ezért van szüksége az ember szívének a változására, a javulás kegyelmére, amit Isten kezdeményez azzal, hogy népéhez fordul, és új szövetséget köt vele, melyet így fejez ki: „*Új szívet adok nektek, és új lelket oltok belétek*” (Jer 31,31–33; Ez 36,26–28).

Isten és a megtérő ember viszonyát fejezi ki az Ószövetség két híres mondása: „*TérjeteK vissza hozzám, és én is visszatérek hozzátok*” (Mal 3,7); illetve „*Téríts magadhoz minket, Uram, és mi megtérünk*” (Siral 5,21). Innen már csak egyetlen lépés Jahve Szenvedő Szolgájának helyettesítő, engesztelő szenvedésének ígérete (Iz 52,13–53,12), a megváltás próféciája: „*az én igaz szolgám sokakat igazgá tesz*”.

Ugyanez a téma az Újszövetségben Keresztelő János bűnbánati felhívásával kezdődik, és az ehhez kötött bűnbánati cselekmény, a Jordánban való keresztség vezet be (Mk 1,4; Mt 3,2). A görög „metanoia” önátadást jelent a hívő Jézus Krisztusban önmagát kinyilatkoztató Atyaisten felé fordul, amit az újszövetségi iratok egyébként hitnek neveznek (Mt 6,33; 7,21; 11,28–30; 18,23–35). Ezért fordult Jézus tudatosan a bűnösökhöz és Izrael elveszett fiaihoz (Mt 9,9; 12,7; Lk 15), hogy megtérésre szólítsa fel őket, és megbocsássa bűneiket (Lk 7,35–50; Jn 8,3–11). Aki hisz Jézus tanításának, és követi őt, szabaddá válik a bűn hatalmától, megváltozik a szíve (Mt 7,15–21; 15,1–20; 23,27).

Az individualista kor drámája és a megtérésre képtelen bűnös lelki gyötrelme is abból adódik, hogy képtelen a megtérésre, képtelen életének útjait Isten útjához igazítani.